

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2024 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Grażyna Jaszczuk
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Urszuli Korczakowskiej

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2024 r.

sprawy **M. O.**

oskarżonego z art. 35 ust 1 ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21.08.1997 r.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim

z dnia 19 stycznia 2024 r. sygn. akt II K 461/23

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia M. O. od popełnienia zarzucanego mu czynu;

II. stwierdza, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 188/24
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim z dnia 19 stycznia 2024 r. w sprawie II K 461/23

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
-----	-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
-----	-----	-----	-----	-----

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz	

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	I. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 35 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 roku poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy brak jego dowodów przemawiających za tym, iż oskarżony zabił psa M. w dniu 12 sierpnia 2023 roku w miejscowości T., gmina J.. II. Naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia tj. naruszenie: art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z 410 k.p.k., polegające na jednostronnej, a w konsekwencji dowolnej ocenie materiału dowodowego, naruszającej reguły prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, ocenie nierespektującej zasady obiektywizmu oraz in dubio pro reo, polegającej na przyjęciu wersji zdarzeń niekorzystnych dla oskarżonego, opartych na tendencyjnych i często sprzecznych z pozostałym materiałem dowodowym relacjonowanych przez oskarżyciela posiłkowego, brak poddania tego materiału dowodowego obiektywnej	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	ocenie i weryfikacji z pozostałym materiałem dowodowym, poprzez uznanie, iż to M. O. celowo przejechał psa w sytuacji, gdy do zdarzenia doszło przypadkowo, a zeznania oskarżycieli posiłkowych wynikały m.in. z wieloletniego konfliktu w jakim pozostają z oskarżonym. III. Naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia tj. naruszenie: art. 7 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z 410 k.p.k., polegające na jednostronnej, a w konsekwencji dowolnej ocenie materiału dowodowego, naruszającej reguły prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego skutkującej przyjęciem tezy, że w dniu 12 sierpnia 2023 roku oskarżony zabił psa M., w sytuacji gdy pies zmarł 13 sierpnia 2023 roku a obrażenia ciała zwierzęcia, których doznało ono w dniu 12 sierpnia 2023 roku zostały ocenione przez lekarza weterynarii jako niezagrażające jego życiu.	
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Po dokonania analizy akt sprawy w świetle złożonego środka odwoławczego Sąd Okręgowy zważył, iż zarzuty podniesione przez obrońcę okazały się słuszne w części, która w swej istocie uzasadniała wydanie wyroku uniewinniającego oskarżonego M. O. od popełnienia zarzucanego mu czynu. Sąd Rejonowy procedując dopuścił się uchybień, które skutkowały niesłusznym przypisaniem winy oskarżonemu za zarzucany mu czyn. Zwrócić uwagę należy na		

to, że depozycje oskarżonego czy też świadków, pozwalają na jednoznaczne ustalenie stanu faktycznego w zakresie takim, w jakim dotyczy przebiegu zdarzenia od momentu wjazdu na teren posesji do unieruchomienia samochodu, którym poruszał się oskarżony. Rozbieżności w treści depozycji wynikają dopiero w kwestiach, które miałyby wskazywać na intencje oskarżonego i udowodnienie umyślności jego działania w zamiarze bezpośrednim, czy chociażby ewentualnym. Biorąc pod uwagę intensywny konflikt rodzinny na tle majątkowym pomiędzy stronami, a który miał wydzźwięk m.in. w interwencjach Policji w dniu zdarzenia, należało z całą ostrożnością rozważać złożone w sprawie depozycje w części oceniającej umyślność działania oskarżonego. Sąd meriti w tym zakresie poczynił szereg błędnych ustaleń. Sąd I instancji niesłusznie także wyinterpretował z wyjaśnień oskarżonego, że pies miałby oskarżonemu wbiec pod koła (k. 85), gdzie oskarżony w wyjaśnieniach w rzeczywistości wskazał jedynie, że pies często leżał w bramie albo wybiegał pod samochód (k. 30). Z wyjaśnień oskarżonego, ani z innego materiału dowodowego nie wynika, że akurat tego dnia pies miałby wbiec pod pojazd. Pies będący w ruchu niewątpliwie byłby obiektem bardziej widocznym i mógłby zwrócić na siebie uwagę oskarżonego, jednakże w niniejszej sytuacji brak jest podstaw, aby przyjąć taki przebieg wydarzeń. Bacząc na zaistniałe okoliczności przyjąć zasadnym było, że pies o średniej wielkości, o czarnym umaszczeniu, znajdujący się w zacienionej części wjazdu w bezruchu, był obiektem trudno dostrzegalnym z punktu widzenia

oskarżonego, który dokonywał manewru skrętu na posesję, a nadto obserwować musiał jezdnię z naprzeciwka. Na taki stan rzeczy wskazywało m.in. nagranie dołączone do akt, pochodzące z wideorejestratora z pojazdu oskarżonego. Nie można zgodzić się z Sądem Rejonowym, że chwilowa widoczność psa na przedmiotowym nagraniu miałaby świadczyć o tym, że oskarżony musiał go spostrzec, a zwłaszcza w sytuacji, gdy nie był na to przygotowany. Przy spowolnionym odtwarzaniu nagrania pies jest wciąż ledwo dostrzegalny i to tylko przez krótką chwilę. Ponadto, jak można zauważyć, utrudniona była widoczność w tym kierunku jazdy, w którym poruszał się oskarżony - zaistniał tzw. efekt olśnienia spowodowany przez promieniowanie słoneczne, co mogło w dużej części przyczynić się dodatkowo do niezauważenia zwierzęcia w chwili wykonywania manewru wjazdu na posesję. Na względzie mieć należało to, że kąt widzenia kierującego pojazdem był oczywiście inny aniżeli umieszczonego wideorejestratora, jednakże niezasadnym byłoby przyjęcie tego, że kierujący był w sytuacji diametralnie korzystniejszej. Odnosząc się do oceny materiału dowodowego w postaci wyjaśnień oskarżonego i zeznań państwa O., należało je uwzględnić w takich częściach, które ze sobą korelowały, a także miały potwierdzenie w obiektywnym materiale dowodowym, tj. nagraniach z wideorejestratora i monitoringu. Nawiązując do zachowania oskarżonego już po potrąceniu psa należało zauważyć, iż depozycje przesłuchanych stron były zgodne co do tego, że oskarżony natychmiast

przeprosił po zorientowaniu się co do zaistniałej sytuacji. Przeprosiny niewątpliwie nie miały decydującego znaczenia przy określaniu umyślności zachowania oskarżonego, nie mniej jednak zgodnie ze wskazaniami doświadczenia życiowego za tym także przemawiały. Reszta kwestii, jak np. to czy oskarżony zaproponował pomoc lub co do pobudek niezainteresowania się losem zwierzęcia zaraz po zdarzeniu, nie może być bez wątpliwości ustalona, albowiem depozycje oskarżonego oraz świadków różnią się pomiędzy sobą i mogą wynikać ze wspomnianego już konfliktu rodzinnego na tle majątkowym. W zeznaniach państwa O. można dostrzec intensywne zabarwienie emocjonalne, podyktowane negatywnym nastawieniem stron do siebie. Jako przykład można podać wyinterpretowanie przez świadka K. O. z faktu powolnego wjeżdżania na posesję, że oskarżony z premedytacją przejechał psa (k. 22). W sytuacji, gdyby oskarżony na posesję wjechał dynamicznie, wówczas można byłoby mu zarzucić brawurę i nieuwagę. Wzajemne uprzedzenia pomiędzy stronami zostały również dokładnie ukazane w stwierdzeniu D. O., że nie wie dlaczego oskarżony przejechał psa, ale wcześniej zdarzało się już oskarżonemu niszczyć jego mienie, a na podwórku zdarzały się dziwne rzeczy podczas ich konfliktu (k. 78). Należy zauważyć jednak, że te kwestie nie były kluczowe w stwierdzeniu nieumyślności działania oskarżonego w tym konkretnym zdarzeniu. Przechodząc do dalszych rozważań, należało wypowiedzieć się na temat obowiązku zachowania przez oskarżonego należytej ostrożności przy wjeździe na posesję. Jak

wynika z wyjaśnień oskarżonego, jak również zeznań państwa O., pies niewątpliwie często leżał w bramie. Jednakże w takim stanie rzeczy nie sposób doszukiwać się reguły i wymagać od oskarżonego przyjęcia takich założeń i wzmożonej uwagi przy każdorazowym przejeżdżaniu przez bramę. Sytuacja byłaby zgoła inna, gdyby oskarżony był w czasie bezpośrednio poprzedzającym zdarzenie na posesji lub w jej okolicach i widział wtedy leżącego na wjeździe psa. Wtedy można by było wywnioskować, że oskarżony wiedział o leżącym tam psie, który to mógł nadal przebywać w tym miejscu i kierując pojazdem byłby wówczas zobowiązany do zachowania niezbędnej ostrożności z racji tego.

Odnosząc się jeszcze do zarzutu obrońcy, który to stanął na stanowisku, że śmierć psa w dniu 13 sierpnia 2023 r. nie została spowodowana zdarzeniem z dnia 12 sierpnia 2023 r., ponieważ obrażenia psa zostały ocenione przez lekarza weterynarii jako niezagrażające jego życiu, należało go nie uwzględnić. W dokumentacji dołączonej do akt sprawy nie zostało to nigdzie jasno wskazane. Świadek K. O. zeznała, że weterynarz po sekcji miał stwierdzić, iż pies nie przetrwał urazu ze względu na wiek (k. 78), jednakże w tym aspekcie należało rozważyć związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy potrąceniem psa, a jego śmiercią, który niewątpliwie zachodził. Stąd też, twierdzenia obrońcy w tym zakresie należało uznać za nietrafne.

Podsumowując wszystkie powyższe rozważania należało uznać, że zachowanie oskarżonego nie było umyślne, co nie pozwalało na

przypisanie mu winy za zarzucony mu czyn z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, który do wypełnienia swoich znamion potrzebuje stwierdzenia umyślności takiego zachowania (por. M. Kulik [w:] Ustawa o ochronie zwierząt. Komentarz, red. E. Kruk, Warszawa 2024, art. 35). W tym miejscu na marginesie można wspomnieć, że obrońca w uzasadnieniu apelacji na przekonanie Sądu o niemożliwości przypisania sprawstwa w zamiarze ewentualnym, błędnie powołał się na fakty i orzecznictwo dotyczące przestępstwa znęcania się, tj. art. 35 ust. 1a wspomnianej ustawy, a nie zabicia, wyrażonego w art. 35 ust. 1, które było przedmiotem niniejszego postępowania.		
Wniosek		
Wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Częściowa zasadność zarzutów podniesionych przez obrońcę skutkowała uwzględnieniem wniosku apelacyjnego i orzeczeniem wyroku uniewinniającego oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	

1.	
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu czynu.	
Zwiążle o powodach zmiany	
Wskazano w rubryce 3.1.	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylecia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylecia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----

6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Z uwagi na uniewinnienie oskarżonego, na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 632 k.p.k. Sąd Okręgowy stwierdził, że koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok w całości		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana